

I återberättelser från Profeten Muhammad (fvmh) och hans tolv efterträdare (fvm) har stor vikt lagts vid det faktum att experter måste finnas för att vägleda de troende i deras ansvar till Skaparen. Den sista imamen (må Allah påskynda Hans återkomst) av Ahlul Bayt har sagt: *“Således, de Fuqaha som skyddar sin själ och religion; de som motstår sina begär och passioner; de som är lydiga till deras Mästare, är det tillåtet för människorna att följa dem i religiösa frågor (utöva Taqleed). Denna spirituella nivå återfinnes endast bland en grupp Shi'a-lärda – inte i dem alla.” (Wasail ash-Shia, Vol. 27, Page 131, Hadith 33401)*

Vidare finns det ett flertal exempel från Profeten Muhammads (fvmh) och hans felfria efterträdare (fvm), där de undervisade sina kompanjoner att vägleda de troende som befinner sig på avlägsna platser. De undervisade kompanjonerna i metodologin att utfärda islamiska lagar för nya frågor som kunde dyka upp.

Nödvändiga krav för att kvalificeras som Mujtahid

Från de religiösa texterna finns det beskrivet att en person som ägnat sig åt islamisk rättslära och andra islamiska vetenskaper inte är kapabel att bli Mujtahid. Utöver islamiska studier på hög nivå, beskriver islamisk lag att en Mujtahid måste: vara en fri person, vara av legitim födsel, ha passerat puberten, vara förnuftig, tillhöra ithna-Asheri Shi'a (tro på de tolv imamerna), vara rättvis och avstå från allt det Sharia förbjudit och beakta fromhet i sina moraliska och religiösa (rättsliga) plikter.

Att känna igen en Mujtahid som vi kan följa

Hur kan en troende komma till slutsatsen om vilken Mujtahid denne skall följa? Det finns tre sätt: 1) egen kunskap om denne är en religiös lärd 2) Vittnesbörd från två rättvisa (adil) och kunniga personer 3) Popularitet till den grad att det inte lämnar några tvivel om att en person verkligen är Mujtahid.

Vidare anser de flesta lärda idag att man bör följa den Mujtahid som är den mest lärde (al-A'laam). Generellt betyder ordet “den mest lärde”, däremot det som åsyftas i denna kontext är en rättslärd som innehar högsta expertis i att utfärda islamiska lagar utifrån de islamiska källorna. Att känna igen den mest lärde sker enligt samma sätt som man känner igen en Mujtahid. Däremot är det svårt bland de rättslärda idag att urskilja vem som är den mest lärda, därav finner vi flera Mujtahid idag som de troende kan följa (givetvis inte av en och samma person). Denna mångfald leder dock inte till några motsättningar gällande de rättsliga frågorna bland Shia idag.

Vikten av Ijtihad och Taqlid

“Om det efter er Qa'ims (den uppresandes) fördoldhet, ej kvarstår en person från de lärda som: bjuder in till honom (Imamen, den uppresande); vägleder till honom; försvarar hans religion genom Allahs tecken; befriar Allahs förtryckta tjänare från Iblees (Satans) horder och Ahlul Bayts fienders fällor, då finns det ingen (på jorden) som står vid Allahs religion. Dessa lärda tar emellertid ansvaret att vara beskyddare av de förtryckta tjänarnas hjärtan, likt sjökaptenen som tar ansvaret att beskydda människorna ombord. Således är dessa lärda (Ulama) de bästa av människor i Allahs ögon - den ädla och magnifika.

Biharul Anwar, vol. 2, pg. 6, sec. 8, trad. 12

Läs mer om autentisk Islam, såsom det är förklarat av Ahl al-Bayt – besök :
www.al-islam.org/faq/

Under Profeten Muhammeds (fred vare med honom och hans familj) tid, var Profeten (fvmh) den enda förmyndaren som behövdes i frågor rörande religion, politik och samhälle. Alla frågor besvarades av honom eller av någon som han utsett till ansvarig – enligt Allahs påbud också. Efter Profetens (fvmh) bortgång, påbörjades kedjan av efterföljare – de 12 imamerna (fred vare med dem). Den första av de utvalda imamerna var Ali ibn Abi Talib (*fred vare med honom*) och den sista och tolfte efterföljaren är al-Hujjat ibni'l Hasan al- Askari (*må Allah påskynda hans återkomst*).

Ledarskapet av den 12:e imamen skiljde sig ifrån de föregående 11 imamerna, eftersom han tvingades i fördoldhet, som skedde i två steg – enligt Allahs visdom. Den första (mindre) ockultationen varade dryga 60 år. Under denna period utnämndes *fyra representanter* till imamen. Dessa var ansvariga för att framföra frågor till imamen gällande de troendes dagliga problem, insamla de religiösa skatterna (Khums, Zakat, etc.) och distribuera dem i enlighet med Imamens omdöme och diverse andra plikter.

Efter den fjärde representantens död under år 328 EH, stängdes dörrarna till denna direkta vägledning från imamen. Vägledning fortsatte dock, i enlighet med direktiv från den 12:e imamen. De troendes skulle följa de skriftlärda (Fuqaha) som: "...vaktar deras själ, skyddar deras religion och följer påbuden från deras mästare (Allah)...". Således axlades den generella/direkta representationen och ansvaret från källan till s k emulering (Mara'ja Taqleed).

Vad är Taqleed?

Taqleed kommer från Arabiska och roten 'qal-la-da/yuqal-li-du/taqleed' som betyder "efterlikna" eller "efterfölja". Det betyder inte "blind tro/efterföljande", något som varit en vanlig tolkning.

Inom det Islamiska rättssystemet betyder det att man skall referera till och implementera de lagar som en skriftlärdd har utfärdat enligt dennes bästa förmåga. Detta beror på att en troende inte har möjligheten att utfärda Islamiska lagar från källorna och den troende måste söka vägledning hos en skriftlärdd.

Vi som efterföljare är inte tvingade till Taqleed, ett alternativ är att bli Mujtahid – någon som har nått nivån av Ijtihad. Vid denna nivå innehar man förmågan att oberoende utfärda Islamiska lagar utifrån de Islamiska texterna. Detta är obligatoriskt för alla troende, ändock om en person blir Mujtahid, frias de resterande troende från detta ansvar.

Men eftersom det inte är möjligt för alla att nå denna nivå eller att dedikera sina liv till Islamiska studier, pga det faktum att det skulle leda till brist på andra yrken, t ex läkare, forskare, ingenjörer, konstnärer etc, finns det andra vägar. Ett andra alternativ innebär att man observerar varsamhet (Ihtiyaat) i Islamisk lag. Om någon väljer detta alternativ, skall denne i varje fråga, granska den Islamiska lagen från alla samtida Mara'ja och välja den "mest varsama" eller "vidta högsta försiktighet" i frågan.

Viktigt att komma ihåg är att Taqleed gäller endast inom Shari'ah; inte inom trons grundstenar (Usulu'd-din).

En muslim måste basera sin tro gällande grundstenarna genom granskning och reflektion för att nå en övertygelse. Faktum är att i Koranen fördöms de människor som blint följer andra i frågor inom tron (Usulu'd-din)

Om ens dyrkan skall utfärdas på rätt sätt, måste det ske inom de ovan nämnda tre alternativ. Om man inte är Mujtahid, observerar varsamhet eller ignorerar Taqleed, kan en persons alla handlingar (t ex, bön och fasta) ogiltigförklaras.

Logiska bevis för Taqleed

Precis som i alla delar av våra liv, refererar vi till experterna inom ett område för att finna svar på frågor där vi inte besitter den högsta kunskapen. Detta gäller bland ingenjörsyrken, läkare, bilmekaniker etc. Vi förlägger alltid våra problem till de som har studerat och specialiserat sig inom ett område vi saknar expertkunskap inom. De religiösa skrifterna och tolkningen av dem är inte något annorlunda, således säger intellektet oss att om vi inte är på den nivån att vi kan förstå Shari'ah, måste vi rådfråga de människor som uppnått denna nivå.

Bevis för Taqleed i de heliga texterna

Koranen hänvisar ett flertal gånger till termen "att följa andra" (i religiös mening). I det nionde kapitlet, vers 122 kan vi läsa: "*Men alla troende bör inte gå ut i strid. Om några i varje grupp blir kvar kan de fördjupa sina kunskaper i religionen för att sedan [förmana och] varna de sina vid deras återkomst, [varna dem] att vara på sin vakt [mot det onda].*" - Koranens budskap

Denna vers visar att det måste finnas en grupp människor villiga att studera och nå en djupare förståelse i religionen. Efter att de nått denna förståelse och återvänder hem, skall de lära och vägleda de troende till deras religiösa ansvar.